

2011 Yılı Dünya Su Günü
Konu "Şehir Sularının Yönetimi"

BİR BULUT OLSAM

Akşam, ödevimi yapmak için masamın başına geçtiğimde babam "hangi ödevini yapacaksın kızım" diye sordu. Ona Kompozisyon Yarışması için "Suyun Yönetimi" konulu bir yazı yazmak istediğimi söyledim. Önce konuyu anlamadı "nasıl yani?" dedi. Suyun önemini anlatan bir yazı yazmam gerektiğini söyledim. Derin bir iç çekti ve "Suyun önemini bizden iyi kimse bilemez bu ülkede kızım" dedi, buğulu bir ses tonuyla. Daha sonra başımı sallayarak uzaklaştı yanımdan.

Babamın söyledikleri bana onun çocukluk günleri hakkında anlattıklarını hatırlattı. Öyle ya babam, kuraklığın yüzyıllarca hüküm sürdüğü Harran'ın küçücük bir köyünde doğmuş, çocukluğu ve gençliği bir damla suya sahip olabilmenin mücadelesini vermekle geçmiş. Su yaşamın vazgeçilmez bir ihtiyacıdır ve uçsuz bucaksız çöl topraklarında onlar, su ihtiyaçlarını bir metre çapında ve metrelerce derinlikteki bir kuyudan bin bir güçle karşılayabiliyorlarmış. Birkaç köyün ortaklaşa kullandığı bu kuyulardan suyu eve taşımaksa başlı başına bir serüvenmiş. Ninem kurtlu su dolu, yirmi kiloluk teneke kovaları kilometrelerce mesafeden tepesinde taşımış evlerine. Bizim bugün elimizi yıkamak için dahi kullanamayacağımız bu suları ancak tülbentlerden süzdükten sonra içebilirlermiş.

Yıllar sonra devlet Atatürk Barajı ve Urfa Tünelleri'ni yapınca sona ermiş bu hüznü mahrumiyet. Önceleri kimse inanmamış suyun geleceğine. Fırat Nehri'nin suyunu Harran Ovası'na taşıma söylentileri onlara göre bir efsaneden ibaretmiş. DSİ sulama kanallarını yapmaya başlayınca ancak o zaman binlerce yıllık bir hayalin gerçekleşebileceğine inanmaya başlamışlar. Hele kanallardan sular akmaya başlayınca düğün bayram etmişler. Babam DSİ'nin sulama kanallarını vücutta kan taşıyan damarlara benzetir. Çünkü "Vücut için kan neyse bizim için su odur" der.

Babam, amcalarım ve birçok Harran köylüsü bugün o suyun bereketinden elde ettikleri gelir sayesinde kente yerleştiler. Ama onlar susuzluk yüzünden çektikleri sıkıntıları asla unutmuyorlar ve suya çok büyük önem veriyorlar. Evdekilerden biri musluğu biraz fazlaca açsa veya açık unutsa babam hiddetlenir ve her şeyimizi akan suya borçlu olduğumuzu söyleyerek "Allah kimseyi bir tas suya muhtaç bırakmasın" diye dua eder.

Yazılı basında olsun televizyon programlarında olsun dünyadaki su kaynaklarının giderek azaldığına dair haberler izliyor, konuşmalar dinliyoruz sık sık. Ne zaman kuraklıktan kırılan bir tablo görsem, yağmur dolu bir bulut olup oraya yağmayı düşünürüm.

Bilim adamlarına göre; insanoğlu çevreyi kirleterek, sahip olduğu doğal kaynakları bilinçsizce tüketerek kendi sonunu hazırlıyor. Söz konusu doğal kaynakların en önemlisi hiç kuşku yok ki sudur. Dünyamızın dörtte üçü suyla kaplı, vücudumuzun dörtte üçü sudan ibarettir. Demek ki insanın su ihtiyacıyla dünyadaki su varlığı arasında belli bir orantı var. Ama yine de dünyada susuzluk çeken milyonlarca insan bulunuyor. Buradan anlaşılıyor ki suyun kullanımında ve idaresinde önemli bir sorun var. O halde bu sorun nasıl çözülecek; suya hasret insanlar, ağaçlar, topraklar, bitkiler kısacası canlılar suya ne zaman ve nasıl kanacaklar?

Bu konuda bilim adamları, ülke yöneticileri, ulusal ve uluslararası kuruluşlar vs tarafından birçok çalışmalar yapılıyor, çözüm önerileri üretiliyor bizler de tüm bunları duyuyoruz, görüyoruz ama galiba en yakın ve kalıcı çözüm sahip olduğumuz su kaynaklarını tasarruflu kullanmak. Lavabomuzun musluğunu her açtığımızda, bardağımızdaki suyu her yudumladığımızda susuz iklimlerin insanlarımızı aklımıza getirmiyorsak bir gün korkarım DSİ kanalları da boş kalacaktır.

Bilim adamları üzerinde canlıların yaşayabileceği yeni bir gezegen bulana kadar Dünya'dan başka yaşayabileceğimiz bir yer yok. O halde dünyanın ve bizim hizmetimize sunduğu kaynakların kıymetini bilmek zorundayız. Su yaşamla eşdeğerdir ve biz onun değerini çoğu zaman azaldığında aklımıza getiriyoruz; ama asıl marifet suyun kıymetini Harran Ovası'nda değil, Fırat Irmağı'nın kenarında bilmektir.

BİRİNCİ

Tayyibe KARADAĞ

Halide Nusret Zorlutuna İ.O

8/C 1438 ŞANLIURFA